

Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2017

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Finančný výkaz o o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách zostavené k 31.12.2017.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2017

Rozpočet úradu na rok 2017 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky uznesením č. 343 z 29. novembra 2016.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 43 625 301 eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len „ZP“) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. V roku 2017 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2016 na úrovni 18 078 736 eur, ktoré sa do roku 2017 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2017 na činnosť úradu v roku 2018 bol schválený na úrovni 18 332 262 eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskeho a patologicko-anatomického (ďalej len „SLaPA“) pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2017 predpokladali na úrovni 18 223 260 eur.

III. Čerpanie rozpočtu v roku 2017

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2017 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	18 775 039	19 147 262	19 492 222	101,80
200	Nedaňové príjmy, v tom:	711 168	815 000	740 046	90,80
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	707 569	805 000	725 939	90,18
222	Pokuty, penále a iné sankcie	0	0	160	-
223	Príjmy z činnosti úradu	707 569	805 000	725 779	90,16
230	Kapitálové príjmy	0	0	1 300	-
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	2 741	10 000	2 642	26,42
243	Z účtov finančného hospodárenia	2 741	10 000	2 642	26,42
290	Iné nedaňové príjmy	858	0	10 165	-
300	Granty a transfery, v tom:	18 063 871	18 332 262	18 752 176	102,29
312001	Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
312001	Projekt DRG EÚ	181 338	0	0	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	17 742 533	18 332 262	18 752 176	102,29
331002	Zahraničné granty	140 000	0	0	-
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	27 242 992	24 478 039	30 663 538	125,27
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	27 242 992	24 478 039	30 663 538	125,27
Príjmy spolu		46 018 031	43 625 301	50 155 760	114,97
600	Bežné výdavky, v tom:	14 209 138	16 266 322	15 004 241	92,24
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	6 929 037	7 410 903	7 259 755	97,96
620	Poistné a príspevok do ZP	2 485 905	2 590 800	2 613 026	100,86
630	Tovary a služby	4 701 398	6 154 619	5 040 439	81,90
640	Bežné transfery	92 798	110 000	91 021	82,75
700	Kapitálové výdavky	895 411	1 956 938	4 141 614	211,64
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	249 943	0	191 223	-
819003	Kurzové rozdiely	249 943	0	191 223	-
Výdavky spolu		15 354 492	18 223 260	19 337 078	106,11
Celkový prebytok / schodok (+/-)		30 663 539	25 402 041	30 818 682	121,32
Vylúčenie finančných operácií		-26 993 049	-24 478 039	-30 472 315	-
Vylúčenie príjmových FO		-27 242 992	-24 478 039	-30 663 538	-
Vylúčenie výdavkových FO		249 943	0	191 223	-
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvýš.(+)/zniž(-) pohľadávok		-1 406 909	0	135 021	-
Medziročná zmena stavu záväzkov zvýš.(-)/zniž(+) záväzkov		-869 608	0	516 024	-
Prebytok / schodok (+/-) (ESA 2010)		1 393 973	924 002	997 412	107,94
Príjmy ESA 2010		17 368 130	19 147 262	19 627 243	102,51
Výdavky ESA 2010		15 974 157	18 223 260	18 629 831	102,23
Saldo ESA 2010		1 393 973	924 002	997 412	107,94

A.1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy úradu za rok 2017 boli na úrovni 50 155 760 eur, pričom v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 6 530 459 eur, čo bolo spôsobené najmä vyšším zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov, a to až o 6 185 499 eur oproti schválenému

rozpočtu na rok 2017, ako aj vyšším skutočným príjmom z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní o 419 914 eur. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2016 došlo k nárastu skutočných príjmov o 4 137 729 eur. **Príjmy úradu v bežnom roku 2017** boli vo výške 19 492 222 eur, pričom oproti rozpočtu boli vyššie o 344 960 eur najmä z dôvodu vyššieho príspevku zo zdravotných poisťovní.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2017 boli v čiastke 725 779 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

V sledovanom období bola úradom uplatnená zmluvná pokuta v rámci dodávateľských vzťahov za nekvalitne dodané služby, a to vo výške 160 eur s príjmom na položke **Pokuty, penále a iné sankcie**.

Kapitálové príjmy úradu vo výške 1 300 eur predstavujú príjem z odpredaja prebytočného majetku – predaj ojazdeného motorového vozidla.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 2 642 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 10 165 eur boli **iné nedaňové príjmy**, tvorené najmä z refundovaného poštovného za exekúcie a za príjmy od exekútorov.

Rozpočet úradu na rok 2017 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 18 332 262 eur. ZP v stanovenom termíne do 20.12.2017 uhradili na účet úradu 18 752 176 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 419 914 eur vyššia oproti rozpočtu a predstavuje 102,29% plnenie.

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2017

(v eurách)

Názov položky	S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
Príjmy z činnosti úradu	707 569	805 000	725 779	90,16
Pokuty, penále a iné sankcie	0	0	160	-
Kapitálové príjmy	0	0	1 300	-
Úroky z tuzemských účtov	2 741	10 000	2 642	26,42
Iné nedaňové príjmy	858	0	10 165	-
Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
Projekt DRG EÚ	181 338	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	17 742 533	18 332 262	18 752 176	102,29
Zahraničné granty	140 000	0	0	-
Príjmy úradu v bežnom roku	18 775 039	19 147 262	19 492 222	101,80

A.2. Príjmové finančné operácie Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov k 01.01.2017 v sume 30 663 538 eur sa skladá z troch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2017, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2016 v sume 17 742 533 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 18 078 736 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia úradu predchádzajúcich rokov vo výške 12 887 220 eur, ktorý je oproti predpokladu zahrnutému v schválenom rozpočte vyšší o 6 487 917 eur, a to najmä v dôsledku posunu v čerpaní väčšieho objemu výdavkov na rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach z roku 2016 do roku 2017 oproti pôvodnému predpokladu,

- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 33 785 eur na projekty EESSI, WHO a PaSQ.

Tabuľka č. 3 - Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	27 242 992	24 478 039	30 663 538	125,27
Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
Projekt DRG EÚ	0	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	17 164 938	18 078 736	17 742 533	98,14
Vlastné zdroje	10 017 602	6 399 303	12 887 220	201,38
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	60 452	0	33 785	-

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2017 tvorili sumu 19 337 078 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom je čerpanie o 1 113 818 eur vyššie a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2016 boli výdavky vyššie o 3 982 586 eur v nadväznosti na realizáciu rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice. Schválený návrh rozpočtu úradu na roky 2017 až 2019 obsahoval okrem rozpočtu úradu na príslušné rozpočtové obdobie aj zámer na komplexnú rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach hradenú zo zostatku vlastných zdrojov úradu z predchádzajúcich rokov. V nadväznosti na schválený zámer dozorná rada úradu schválila zvýšenie výdavkov pre rok 2017 účelovo na rekonštrukciu budovy vrátane interiérového, laboratórneho, ako aj prístrojového vybavenia. Zvýšením výdavkov však v skutočnom hospodárení roku 2017 nedošlo k negatívnemu vplyvu na saldo hospodárenia v metodike ESA 2010 oproti rozpočtovanej úrovni.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2017

(v eurách)

Názov položky	S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
Mzdy, platy, služobné príjmy	6 929 037	7 410 903	7 259 755	97,96
Poistné a príspevok do ZP	2 485 905	2 590 800	2 613 026	100,86
Tovary a služby	4 701 398	6 154 619	5 040 439	81,90
Bežné transfery	92 798	110 000	91 021	82,75
Bežné výdavky celkom	14 209 138	16 266 322	15 004 241	92,24
Kapitálové výdavky	895 411	1 956 938	4 141 614	211,64
Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami - kurzové rozdiely	249 943	0	191 223	-
Výdavky celkom	15 354 492	18 223 260	19 337 078	106,11

B.1.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 16 266 322 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 15 004 241 eur, t.j. na 92,24 % zo schváleného rozpočtu. Čerpanie **bežných výdavkov** neprekročilo v roku 2017 schválený rozpočet. Na základe prijatých úsporných opatrení boli vykázané úspory hlavne na položkách tovarov a služieb, ktoré boli v roku 2017 realizované na úrovni 81,9 % s úsporou 1 114 180 eur.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 410 903 eur, skutočné čerpanie bolo na úrovni 7 259 755 eur, pričom oproti roku 2016 vzrástlo o 330 718 eur. V uvedenom náraste výdavkov bol zohľadnený aj 2% nárast miezd zamestnancov, ako aj medziročný nárast počtu zamestnancov v prepočte o 19,42 osôb.

V rozpočte na rok 2017 boli **výdavky na poisťné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 590 800 eur, pričom skutočnosť bola vo výške 2 613 026 eur. Zvýšené čerpanie poisťného bolo kryté nedočerpanými zdrojmi rozpočtovanými pre mzdy, platy a iné služobné príjmy.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2017 na úrovni 6 154 619 eur, skutočné výdavky dosiahli výšku 5 040 439 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2016 vzrástli o 339 041 eur, t.j. o 7,21 %. Medziročný nárast zohľadňuje v prevažnej miere výdavky súvisiace s interiérovým, laboratórnym a prístrojovým vybavením zrekonštruovaných priestorov v Košiciach, ako aj nárast výdavkov na úhrady za výkon prehládok mŕtvych tiel.

Položka **Energie, voda a komunikácie** bola čerpaná na 77,20 % z úrovne schváleného rozpočtu, pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu poklesu o 8,61 % v nadväznosti na preplatky vyplývajúce z ročného zúčtovania médií za predchádzajúce obdobie.

V položke **materiál** boli výdavky na všeobecný materiál nižšie oproti skutočnosti 2016, z dôvodu aktívneho usmerňovania výdavkov pobočiek na kancelársky materiál a zobjektívnenia skutočných bežných potrieb SLaPA pracovísk. Podpoložka výpočtová technika zaznamenala vysoké plnenie, a to aj vo vzťahu k skutočnosti 2016 z dôvodu realizácie väčšej miery obnovy zastaranej výpočtovej techniky v sledovanom období. V materiálovej oblasti došlo k medziročnému nárastu výdavkov na interiérové vybavenie a prevádzkové prístroje v nadväznosti už na vyššie uvedené zariadenie zrekonštruovaných priestorov v Košiciach. Zvýšené výdavky niektorých materiálových podpoložiek boli kryté nečerpanými zdrojmi v iných podpoložkách, pričom celkové čerpanie položky 633 Materiál neprekročilo schválený rozpočet na rok 2017.

Položka **dopravné** sa udržuje na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcich obdobiach.

V oblasti **Rutinnej a štandardnej údržby** bola na podpoložke Údržba budov realizovaná výmena pevných germicidných žiaričov na SLaPA pracoviskách krytá nečerpanými zdrojmi rozpočtovanými pre všeobecný materiál.

Položka **nájomné** sa udržuje na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku v nadväznosti na viacročné nájomné zmluvy na ústredí aj na pobočkách úradu. Znížené medziročné čerpanie nájmu na prevádzkové stroje a prístroje nadväzuje na znižovanie počtu prenajatého majetku na SLaPA pracoviskách.

V položke **služby** bola oproti schválenému rozpočtu prečerpaná podpoložka poplatky a odvody v súvislosti s úhradami výdavkov exekútorom za právne úkony v dôsledku väčšieho množstva vydaných rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávky štátu v roku 2017. Zvýšené výdavky boli kryté nedočerpanými zdrojmi na podpoložke špeciálne služby.

Napätou položkou v rámci výdavkov na služby boli úhrady zdravotníckym zariadeniam za vykonané prevozy lekárov k prehlídkam, pri ktorých došlo medziročne k výraznému nárastu cien. Zároveň v druhom polroku 2017 došlo k zvýšeniu úhrad za výkon prehládok mŕtvych tiel, a to z 9,80 eur na 10 eur za prehliadku v zdravotníckom zariadení a z 13 eur na 25 eur za prehliadku mimo zdravotníckeho zariadenia. Uvedené zvýšenie spôsobilo medziročný nárast predmetných výdavkov o 5,99 %. Celkový medziročný nárast výdavkov zdravotníckym zariadeniam bol na úrovni 115 893 eur.

V apríli 2017 došlo na položke služby k finančnému vysporiadaniu prostriedkov na projekt WHO medzi zdrojmi **zo zahraničných grantov** od medzinárodnej organizácie a vlastnými zdrojmi úradu vo výške 255,99 eur.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
Tovary a služby celkom	4 701 398	6 154 619	5 040 439	81,90
Cestovné náhrady	34 914	52 000	32 443	62,39
Tuzemské	17 622	26 000	19 159	73,69
Zahraniczne	17 292	26 000	13 284	51,09
Energie, voda a komunikácie, z toho:	691 050	818 000	631 521	77,20
Energie	302 497	370 000	262 869	71,05
Poštové služby	171 987	115 500	84 646	73,29
Komunikačná infraštruktúra	159 240	150 000	157 043	104,70
Telekomunikačné služby	-	94 500	75 995	80,42
Materiál	399 253	859 478	597 791	69,55
Interiérové vybavenie	1 917	119 606	105 166	87,93
Výpočtová technika	39 817	100 000	117 544	117,54
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	50 787	77 969	98 027	125,73
Všeobecný materiál	230 315	449 244	210 792	46,92
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	21 241	60 000	23 081	38,47
Dopravné	27 794	54 000	25 834	47,84
Palivo, mazivá, oleje	13 096	20 000	11 123	55,62
Rutinná a štandardná údržba	329 726	455 000	404 917	88,99
Údržba výpočtovej techniky	530	13 000	10 469	80,53
Údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení	26 964	55 000	18 354	33,37
Údržba budov, priestorov	23 767	45 000	115 391	256,42
Údržba softvéru	277 861	335 000	260 644	77,80
Nájomné za nájom	1 296 072	1 562 510	1 313 591	84,07
Nájomné budov, priestorov	1 244 240	1 450 510	1 262 905	87,07
Nájomné za stroje, prístroje	51 400	60 000	50 686	84,48
Služby	1 922 588	2 353 631	2 034 342	86,43
Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	11 046	32 000	8 427	26,33
Všeobecné služby	125 221	181 053	134 042	74,03
Špeciálne služby	336 418	418 136	335 552	80,25
Štúdie, expertízy, posudky	256 790	300 000	249 318	83,11
Poplatky a odvody	54 346	60 000	73 051	121,75
Stravovanie	165 395	260 000	154 791	59,54
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	232 498	201 132	189 544	94,24
Zdravotníckym zariadeniam	666 186	775 310	782 079	100,87

Bežné transfery boli v roku 2017 použité vo výške 91 021 eur, z čoho 71 772 eur je centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR.

B.1.2. Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 4 141 614 eur na:

- nákup výpočtovej techniky vo výške 72 320 eur,
- úpravu softvérového vybavenia úradu vo výške 14 711 eur,

- expertízny posudok softvérového vybavenia Grouper pre DRG vo výške 115 430 eur,
- úpravu chladiacich boxov a prístrojové vybavenie SLaPA pracovísk vo výške 735 853 eur,
- rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach vo výške 2 622 301 eur,
- laboratórne a prístrojové zariadenie zrekonštruovaných priestorov vo výške 580 999 eur.

Zo zahraničných grantov úrad v roku 2017 realizoval finančné usporiadanie výdavkov súvisiacich s projektom EESSI vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 718 006 Rekonštrukcia a modernizácia - Softvéru vo výške 20 292 eur.

B.2. Výdavkové finančné operácie

Ostatné výdavkové finančné operácie – Kurzové rozdiely

V januári 2017 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu, vzniknutého z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, a to prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 191 223 eur.

AB.1. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad v roku 2017 vykázal prebytok hospodárenia v sume 30 818 682 eur. Z tejto sumy tvorí príspevok na činnosť úradu pre rok 2018 uhradený v roku 2017 vo výške 18 752 176 eur, vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 12 053 269 eur a nevyčerpané zdroje na projekty EESSI a PaSQ vo výške 13 237 eur.

V roku 2017 úrad vykázal v metodike ESA 2010 saldo vo výške 997 412 eur, pričom rozpočet na rok 2017 predpokladal saldo vo výške 924 002 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo výkaze Fin 1-12 – Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

Názov položky	S 2016	R 2017	S 2017	Plnenie R 2017 v %
Príjmy celkom	46 018 031	43 625 301	50 155 760	114,97
Výdavky celkom	15 354 492	18 223 260	19 337 078	106,11
Prebytok hospodárenia úradu	30 663 539	25 402 041	30 818 682	121,32
Prebytok hospodárenia úradu v metodike ESA 2010	1 393 973	924 002	997 412	107,94

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2017

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2017 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2017 predstavovali 16 704 478 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 1 454 910 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 7 357 948 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Mzdové náklady medziročne vzrástli o 6,86 % kumulovane z dôvodu valorizácie miezd a z nárastu počtu zamestnancov v prepočte o 19,42 osôb. Priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov 416,36 v roku 2017 predstavovala 1 473 eur, čo je medziročný nárast 1,93%.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLaPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2017 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 191 zamestnancov čo je 45,8% podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 588 497 eur, čo je 35,18 % zo mzdových nákladov a sú približne na rovnakej úrovni ako v roku 2016.

Tabuľka. č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2016	% z celkových nákladov	S 2017	% z celkových nákladov
Spotreba materiálu	518 118	3,40	566 306	3,39
Spotreba energie	363 382	2,38	315 960	1,89
Opravy a udržiavanie	350 527	2,30	148 062	0,89
Ostatné služby	2 541 042	16,66	2 877 386	17,23
Mzdové náklady	6 885 301	45,15	7 357 948	44,05
Zákonné poistenie	2 398 747	15,73	2 588 497	15,50
Iné ostatné náklady	947 933	6,22	956 266	5,72
Odpisy dlhodobého majetku	800 782	5,25	1 151 757	6,89
Ostatné náklady	443 736	2,91	742 296	4,44
Náklady celkom	15 249 568	100,00	16 704 478	100,00

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem mzdových nákladov tvorili náklady na služby. Náklady na spotrebu materiálu vzrástli o 9,3 % oproti roku 2016, a to z dôvodu zvýšených nákladov na interiérové vybavenie a obstaranie prevádzkových strojov a zariadení v novej rekonštruovanej budove pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach. Náklady na energie v celkovom čerpaní zaznamenali zníženie. Náklady vynaložené v položke ostatné služby zaznamenali medziročný nárast v položkách nákladov na prepravu mŕtvych na pitvy a prepravných nákladov prehládajúcich lekárov. Mierne vzrástli aj náklady na ochranu objektov, nájomné budov a priestorov. V rámci uvedených nákladov najvýraznejšie poklesli náklady na všeobecné služby z dôvodu záverečného zúčtovania nákladov na projekt DRG v roku 2016, čím

sa dostali tieto náklady na úroveň roku 2015. Ďalšie náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami.

Iné ostatné náklady zahrňujú aj náklady na prehliadky mŕtvych tiel vo výške 563 077 eur, ďalej náklady na stravovanie, odmeny členom dozornej rady a správnej rady vo výške 190 048 eur ako aj náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách, ktoré sú viazané na zákonné úpravy.

Odpisy dlhodobého majetku sa medziročne zvýšili o 43,83 %, a to v nadväznosti na zaradenie majetku rekonštruovanej budovy pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach v roku 2017 do majetku úradu, pričom odpisy za budovu predstavujú v roku 2017 objem 144 097 eur.

Za rok 2017 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 473 281 eur.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31.12.2017 predstavovali 18 925 743 eur, t. j. nárast o 1,64 % oproti roku 2016. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2017. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2016, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2017 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2017 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2017 tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk zaznamenali minimálne medziročné pohyby, pričom najväčší pohyb zaznamenali tržby za toxikologické vyšetrenia nárast o 37,1 % a opačne tržby za súdne pitvy a chladenie mŕtvych s poklesom okolo 10 %.

Celkové saldo kurzových rozdielov plynúci z agendy styčného orgánu predstavuje stratu na úrovni 394 457 eur pri úrovni kurzového zisku vo výške 78 823 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2017 vo výške 377 529 eur, tvoria účtovne usporiadané a preúčtované výnosy budúcich období na projekt DRG, EESSI a WHO.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

Názov položky	S 2016	% z celkových výnosov	S 2017	% z celkových výnosov
Tržby z predaja služieb	700 291	3,76	704 158	3,72
súdne pitvy	424 381	2,28	381 644	2,02
chladenie mŕtvych	67 764	0,36	61 397	0,32
toxikologické vyšetrenia	136 917	0,74	187 710	0,99
výučbová základňa	65 550	0,35	67 489	0,36
ostatné tržby (odber tkanív)	5 679	0,03	2 677	0,01
za predaj projektovej dokumentácie	0	0,00	3 241	0,02
Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	117 239	0,63	4 781	0,03
Úroky	2 741	0,01	2 642	0,01
Zmluvné pokuty a penále	0	0,00	160	0,00
Kurzové zisky	24 445	0,13	78 823	0,42
Prijaté dary	0	0,00	0	0,00
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	17 164 938	92,18	17 742 533	93,75
Ostatné výnosy	24 459	0,13	13 817	0,07

povolenia a súhlasy	1 273	0,01	462	0,00
vydanie rozhodnutí	22 210	0,12	3 170	0,02
náhrady trov z exekúcií	875	0,00	10 148	0,05
náhrady iné	101	0,00	37	0,00
Tržby z predaja DHM	1	0,00	1 300	0,01
Dotácie na projekty	585 992	3,15	377 529	1,99
Výnosy celkom	18 620 106	100,00	18 925 743	100,00

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31.12.2017

(v eurách)

Názov položky	Stav k 01.01.2017	Prírastok / úbytok (+/-)	Stav k 31.12.2017
nehmotný	5 830 328	209 883	6 040 211
hmotný	9 068 307	3 172 064	12 240 371
pozemky	275 325	0	275 325
stavby	2 430 801	3 482 165	5 912 966
stroje, prístroje	4 266 448	1 378 364	5 644 812
dopravné prostriedky	392 533	-17 309	375 224
ostatný hmotný majetok	18 372	-2 174	16 198
nezaradený hmotný majetok	1 684 828	-1 668 982	15 846
Dlhodobý majetok celkom	14 898 635	3 381 947	18 280 582

V prírastku nehmotného majetku v roku 2017 sa odrazilo ďalšie technické zhodnotenia existujúcich softvérov a nákup licencií potrebných pre činnosť úradu.

V roku 2017 bola v stavbách zaradená rekonštrukcia vlastnej budovy v Košiciach pre potreby SLaPA pracoviska a pobočky.

V hmotnom majetku sú zaúčtované úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia najmä pre zariadenie SLaPA pracoviska v Košiciach a tiež pre zabezpečenie činností ostatných SLaPA pracovísk a výpočtovú techniku pre potreby úradu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31.12.2017 odpísaný na 45,48%, zostatková hodnota dlhodobého majetku spolu bola k uvedenému dátumu 8 314 037 eur a medziročne sa zvýšila o 2 322 805 eur z dôvodu prírastku dlhodobého majetku v hodnote 3 474 562 eur a uplatnených odpisov v sume 1 151 757 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

b.1. Pokladnice

K 01. januáru 2017 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur a zvyšok do 4 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu má otvorenú valutovú pokladnicu na CZK používanú na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladnici k 31. decembru 2017 bol nulový. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. decembru 2017 bol 2 975,21 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 1 156,65 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a)–h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2017 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 19 861,96 eur, čo predstavuje 0,12 % z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2017.

b.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2017 nasledovné zostatky.

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

Názov položky	(v eurách)		
	k 31.12.2016	k 31.12.2017	medziročná zmena
Bežný účet	2 125 294,79	344 388,52	-1 780 906,27
Účet na poplatky	28 491 025,85	30 449 135,94	1 958 110,09
Zúčtovací účet - styčný orgán	5 718 664,52	4 064 882,94	-1 653 781,58
Účet pre sociálny fond	6 480,77	9 539,48	3 058,71
Účet pokút	19 054,87	20 021,57	966,70
Depozitný účet	299 937,16	170 258,33	-129 678,83
Účet pre spolufinancovanie EESSI	33 333,80	13 041,80	-20 292,00
Účet pre spolufinancovanie PaSQ	195,65	195,65	0,00
Účet pre spolufinancovanie DRG	0,00	0,00	0,00
Účet zálohových platieb DRG	0,00	0,00	0,00
Účet pre spolufinancovanie WHO	255,99	0,00	-255,99
VÚB účty	11 212,08	10 312,08	-900,00
Celkový zostatok na účtoch	36 705 455,48	35 081 776,31	-1 623 679,17

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLaPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31.12.2017 vo výške 10 312,08 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31.12.2017 bol vo výške 35 081 776,31 eur.

C.3. Závazky a pohľadávky

Celkové závazky úradu k 31.12.2017 boli 81 559 854 eur, v rovnakom období roku 2016 boli 76 085 119 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 78 237 427 eur, kde došlo oproti roku 2016 k zvýšeniu stavu o 6 007 689 eur, z čoho voči zahraničným partnerom sa záväzky zvýšili o 2 269 958 eur a voči zdravotným poisťovniam o 3 737 731 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31.12.2017 čiastku 361 598 eur, v roku 2016 boli v hodnote 984 935 eur, čo predstavuje medziročné zníženie o 623 337 eur, v nadväznosti na zúčtované faktúry za rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach, ktoré boli uhradené v termíne splatnosti na začiatku roka 2017.

Úrad ku koncu roka 2017 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 590 481 eur, čo predstavuje oproti 01. januáru 2017 pokles o 47 774 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roka 2017 uhradili pokuty vo výške 196 592 eur, čo je o 232 201 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roka. Pokuty uhradené v priebehu roka 2017 úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Závazky úradu

(v eurách)			
Názov položky	k 31.12.2016	k 31.12.2017	medziročná zmena
Z obchodného styku	73 559 945	79 018 413	5 458 468
dodávatelia	984 935	361 598	-623 337
depozit, zábezpeky	150 969	21 290	-129 679
z čin. styčného orgánu	72 229 738	78 237 427	6 007 689
ostatné	194 303	398 098	203 795
Voči zamestnancom	400 879	430 922	30 043
Voči inštitúciám soc. poistenia	259 854	285 859	26 005
Daňové záväzky	71 385	76 224	4 839
Voči štátnemu rozpočtu	1 638 255	1 590 481	-47 774
Sociálny fond	5 832	8 986	3 154
Ostatné dlhodobé záväzky	148 969	148 969	0
Záväzky celkom	76 085 119	81 559 854	5 474 735

Celkové pohľadávky úradu k 31.12.2017 boli 75 870 410 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 73 778 087 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2016 o 7 458 237 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 2 652 940 eur a voči zdravotným poisťovniam o 4 805 296 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne recipročne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31.12.2017 vo výške 123 862 eur.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2016	k 31.12.2017	medziročná zmena
Z obchodného styku	143 809	123 862	-19 947
Z čin. styčného orgánu	66 319 850	73 778 087	7 458 237
Ostatné	194 294	398 002	203 708
Za udelené pokuty	1 619 200	1 570 459	-48 741
Pohľadávky celkom	68 277 153	75 870 410	7 593 257

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2016	k 31.12.2017	medziročná zmena
Záväzky voči	72 229 738	78 237 427	6 007 689
štátom EÚ	29 498 129	31 768 087	2 269 958
ZP v SR	42 731 609	46 469 340	3 737 731
Pohľadávky voči	66 319 850	73 778 087	7 458 237
štátom EÚ	39 651 222	42 304 162	2 652 940
ZP v SR	26 668 628	31 473 925	4 805 297

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01.05.2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ.

Predpis nových pohľadávok úradu za rok 2017 dosiahol hodnotu 40 837 tis. eur, čo predstavuje pokles hodnoty pohľadávok o 1,60 % v porovnaní s rokom 2016. Rovnako došlo k zníženiu počtu individuálnych pohľadávok o 2,10 % a priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 138,09 eur. Vzhľadom na 18-mesačnú lehotu splatnosti podľa európskej legislatívy ide o pohľadávky s dlhším životným cyklom a z vykázaného predpisu bolo k ultimu sledovaného obdobia vysporiadaných 11,90 % a 88,10 % bolo súčasťou zostatku pohľadávok k 31.12.2017. 99,75 % nových pohľadávok SR tvorili

pohľadávky uplatnené na základe skutočných výdavkov a 0,25 % sa týkalo pohľadávok podľa paušálnych nákladov.

V oblasti záväzkov došlo v roku 2017 k zvýšeniu predpisu záväzkov o 14,10 % a tiež k nárastu počtu individuálnych faktúr o 6,40 %. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 38 798 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 526,30 eur. V záväzkoch pokračovalo rýchlejšie tempo rastu výšky záväzkov v porovnaní s počtom prípadov. Takýto výsledok bol vyvolaný nárastom čerpania finančne náročnejšej zdravotnej starostlivosti v dôsledku akútnych prípadov počas pobytu, ako aj plánovanej zdravotnej starostlivosti, a tiež pravidelne sa opakujúcej zdravotnej starostlivosti pri chronických ochoreniach poistencov SR s bydliskom v inom členskom štáte EÚ.

Záver

Hospodárenie úradu v roku 2017 bolo v značnej miere ovplyvnené zvýšenými výdavkami na realizáciu rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice. Schválený návrh rozpočtu úradu na roky 2017 až 2019 obsahoval okrem rozpočtu úradu na príslušné rozpočtové obdobie aj presun zámeru na dokončenie komplexnej rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach do roku 2017 hradenej zo zostatku vlastných zdrojov úradu z predchádzajúcich rokov. V nadväznosti na schválený zámer dozorná rada úradu schválila zvýšenie výdavkov pre rok 2017 účelovo na rekonštrukciu budovy vrátane interiérového, laboratórneho, ako aj prístrojového vybavenia.

Výdavky zdravotníckym zariadeniam v sledovanom období ovplyvnili úhrady za vykonané prevozy lekárov k prehliadkam, pri ktorých došlo medziročne k výraznému nárastu cien. Zároveň v druhom polroku 2017 došlo k zvýšeniu úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel, a to z 9,80 eur na 10 eur za prehliadku v zdravotníckom zariadení a z 13 eur na 25 eur za prehliadku mimo zdravotníckeho zariadenia. Uvedené zvýšenie spôsobilo medziročný nárast predmetných výdavkov o 5,99 %. Úrad v nasledujúcom období bude musieť zabezpečiť realizáciu nových procesov vyplývajúcich z novely zákona 576/2004 Z. z. v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel, pričom najmä proces výberu organizátora a stanovenia výslednej ceny prostredníctvom verejného obstarávania môžu spôsobiť napätosť pri čerpaní príslušnej rozpočtovej položky aj v nasledujúcom období.

V sledovanom období došlo zároveň k aktívnemu usmerňovaniu výdavkov pobočiek na kancelársky materiál a zobjektívnenia skutočných bežných potrieb SLaPA pracovísk, čo sa odrazilo v čiastočných úsporách v bežných výdavkoch úradu oproti schváleným výdavkom na rok 2017.

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo ovplyvnené už vyššie uvedeným dokončením realizácie rekonštrukcie budovy v Košiciach zo zostatku vlastných prostriedkov úradu z predchádzajúcich rokov. V nadväznosti na skutočnosť, že v roku 2017 boli pre úrad prioritné výdavky na rekonštrukciu budovy v Košiciach, úrad realizoval úspory na predpokladaných kapitálových výdavkoch v oblasti informačných systémov úradu, ktoré však z dôvodu potrieb zabezpečenia zákonných činností úradu, ako sú prevádzkovanie registrov, spravovanie Národného kontaktného miesta z dôvodu poskytovania informácií o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, či spravovanie Centra pre klasifikačný systém (DRG), budú musieť byť realizované v nasledujúcom rozpočtovom období. Kapitálové výdavky na nákup prevádzkových strojov boli okrem zabezpečenia vybavenia zrekonštruovaných priestorov v Košiciach,

realizované aj za účelom skvalitnenia vybavenia ostatných SLaPA pracovísk. Úrad v sledovanom období zároveň vo väčšej miere realizoval obnovu zastaranej výpočtovej techniky.

Vplyvom vyššie uvedených úspor, zvýšeného príjmu za príspevok na činnosť úradu z decembra 2017 ako aj priaznivému vplyvu zmeny stavu pohľadávok a záväzkov došlo v roku 2017 napriek zvýšeným výdavkom na rekonštrukciu budovy v Košiciach k zlepšeniu salda hospodárenia v metodike ESA 2010 oproti rozpočtovanej úrovni, a to až o 7,94 %.